

Ректор Донецького юридичного інституту полковник міліції Віктор БЕСЧАСТНИЙ: «Кожне покоління примножує славу нашої альма-матер»

28 квітня виповнюється 49 років від дня заснування Донецького юридичного інституту. Минає час, змінюються люди, події... І дуже цікаво, як на цьому історичному полотні розвивається один із найпотужніших у системі МВС України, базовий з підготовки працівників для підрозділів ДАІ навчальний заклад великого українського регіону.

Добра підпруга для шахтарського краю

Насправді, донецька кузня міліцейських кадрів має цікаву історію розвитку та становлення в системі професійної освіти. Кадрові завдання радянської системи МВС потребували створення мережі нових спеціальних міліцейських навчальних закладів, особливо в таких сильних економічно розвинених регіонах, як Донбас, – потужний промисловий центр України. Для реалізації цієї політики наказом міністра внутрішніх справ Української РСР № 0109 від 28 квітня 1961 року було створено Сталінську (Донецьку) середню спеціальну школу міліції МВС УРСР (ДССШМ). Її очолив учасник Великої Вітчизняної війни, досвідчений педагог, професійний військовий, гвардії полковник внутрішньої служби Василь Артемович Чекін, який швидко сформував кваліфікований педагогічний, офіцерський колектив, організував навчально-виховний процес, будівництво й переобладнання корпусів для новоствореної міліцейської школи. Серед тих, хто стояв біля витоків та керма навчального закладу, – учасник Великої Вітчизняної війни, начальник циклу військових дисциплін і фізичної підготовки – помічник начальника ДССШМ зі строювої частини полковник міліції Володимир Михайлович Фрадкін та його вірний і

надійний товариш – дружина Галина Дмитрівна, яка 14 років віддала роботи в загальній бібліотеці школи міліції.

Перший випуск 1962 року – це лише 130 молодих офіцерів міліції, але й така кількість правоохоронців стала доброю підпругою для шахтарського краю.

У 1964 році після передислокації з невеличкого селища школа отримала постійну прописку в Київському районі Донецька, де й сьогодні успішно працює Донецький юридичний інститут. Відтоді під головуванням нового керівника – полковника міліції Івана Григоровича Світича розпочалося будівництво шкільного містечка. 1970-ті роки стали періодом утвердження Донецької середньої спеціальної школи міліції як одного з провідних спеціалізованих навчальних закладів у системі підготовки правоохоронних кадрів не лише для України, а й усіх регіонів колишнього Радянського Союзу. Підтвердженням визнання навчального закладу, його конкурентоспроможності й великої перспективи вже в той час є нагородження ДССШМ Почесними грамотами МВС республіки та Радянського Союзу за високі показники у службовій та навчальній підготовці випускників-правоохоронців.

Справжнє свідчення довіри до Донецької середньої спеціальної школи міліції, уже під головуванням призначеного у 1977 році начальником закладу полковника міліції Володимира Івановича Муравйова, – організація на базі ДССШМ спеціального курсу для підготовки фахівців із країн Азії та Африки. З 1978 до 1992 року було підготовлено понад 300 офіцерів для правоохоронних структур Конго, Гвінеї, Лаосу, Камбоджі, В'єтнаму, Афганістану, Ємену (!). Професіоналізм, службове та моральне загартування правоохоронців, яких готували в Донецькій середній спеціальній школі міліції, стали у пригоді й під час охорони громадського порядку у 1980 році на XXII Олімпійських іграх у Москві. А пізніше, 1985 року, офіцери та курсанти ДССШМ забезпечували охорону громадського порядку під час проведення у Москві Міжнародного фестивалю молоді та студентів. За високу організованість, злагоженість дій, загальну культуру, професіоналізм, моральну стійкість під час проведення цих і багатьох інших масових міжнародних та державних заходів офіцерів, курсантів Донецької середньої спеціальної школи міліції не раз нагороджували найрізноманітнішими відзнаками МВС СРСР і МВС УРСР.

Офіцери ДССШМ брали безпосередню участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Ця подія стала справжнім випробуванням на витривалість і мужність не тільки офіцерів та курсантів, а і їхніх родин, яке донецькі правоохоронці гідно витримали. На їхню долю випадали в цей період й інші, не менш складні випробування. З 1988 року бойовий взвод курсантів, під керівництвом досвідчених офіцерів постійно перебував у так званих гарячих точках на території колишнього СРСР. За проявлені мужність і професіоналізм вони удостоєні державних нагород, зокрема орден

Червоної Зірки вручено командирі зведеного батальйону ДССШМ, заступнику начальника школи зі строювої підготовки Віктору Антоновичу Шевченку.

З 1989 року за кермом навчального закладу – генерал-майор міліції Юрій Леонтійович Титаренко, який очолював його до 2003-го. Завдяки багаторічній наполегливій роботі всього колективу, успіхам і визнанню досягнень навчального закладу в березні 1992 року Донецьку спеціальну середню школу міліції було реорганізовано в Донецьке училище міліції МВС України. А вже за рік, 8 лютого 1993 року, на базі Донецького

відділення заочного навчання Української академії внутрішніх справ і Донецького училища міліції при Донецькому державному університеті створено Донецький інститут внутрішніх справ (ДІВС). З цього моменту розпочинається розвиток ДІВС як вищого навчального закладу, здійснюється реформування навчально-виховного процесу, перебудова матеріально-технічної бази. З 1994 року його керівництво починає налагоджувати зв'язки з поліцейськими підрозділами та навчальними закладами поліції Баварії. До роботи залучаються нові досвідчені педагоги, офіцери.

19

Потурбуйся про день сьогоднішній...

Новою сторінкою в історії вищого навчального закладу стає призначення на посаду начальника інституту полковника міліції Віктора Миколайовича Бесчастного – фахівця-юриста, заступника начальника УМВС України в Донецькій області, депутата обласної ради, випускника ДССШМ 1982 року. Прихід саме цього керівника не випадковий, адже впродовж усієї професійної діяльності Віктор Миколайович брав активну участь у житті рідного навчального закладу: був членом ученої ради інституту, головував у Державній екзаменаційній комісії, опікувався стажуванням і працевлаштуванням випускників у практичних підрозділах області, був частим гостем на різноманітних заходах. Із приходом Віктора Бесчастного змінилися і концепція розвитку, і філософія навчання в міліцейському виші (перехід на сучасні форми навчання та виховання зі збереженням найкращих традицій), і навіть назва навчального закладу. У березні 2004 року Донецький інститут внутрішніх справ перейменовано на Донецький юридичний інститут.

Звичайно, випускники ДССШМ сьогодні навряд чи впізнали б свою альма-матер. Іще наприкінці 1980-х навчальний заклад мав один навчальний корпус, клуб, тир, три гуртожитки, гараж та КПП. А нині – сучасну матеріально-технічну базу, яка справляє неабияке враження на численних гостей, багато з яких, до речі, іноземці. Заняття відбуваються в 7 навчальних корпусах. Аудиторії обладнано сучасними технічними навчальними засобами. До послуг

курсантів і студентів – комп'ютерні класи, лабораторії, кабінети, 4 бібліотеки з читальними залами, навчальний відділ внутрішніх справ, навчально-виховний центр, чотири спортивні зали, один із яких тренажерний, багатофункціональний спортивний майданчик, стадіон, два стрілецькі тири, медична частина.

Яскраве підтвердження потужного зростання навчального закладу – й те, що, розпочинаючи свій розвиток із 3 факультетів і 8 кафедр, нині він має 6 факультетів, 22 кафедри, науково-дослідний центр психотренінгових технологій, магістратуру, ад'юнктуру, три науково-дослідні лабораторії. Справжнім досягненням особового складу є визнання у 2009 році Донецького юридичного

інституту базовим навчальним закладом системи МВС з підготовки працівників для підрозділів ДАІ та відкриття на базі факультету безпеки дорожнього руху курсів початкової підготовки працівників ДАІ.

Вражають і темпи зростання наукового потенціалу. За час існування інституту його працівниками захищено 109 дисертацій, дві з яких – докторські. Сьогодні на 22 кафедрах працюють 255 кваліфікованих викладачів, серед яких – 7 академіків, 16 докторів наук, 120 кандидатів наук, 61 доцент, 18 професорів. До того ж більшість кандидатів наук – випускники ад'юнктури Донецького юридичного інституту.

Пишається навчальний заклад і молодими спеціалістами, які нині

Під час зустрічі делегації Донецького юридичного інституту з начальником IV Управління особливого призначення м. Нюрнберга керівним поліцейським директором паном Герхардом Данцлем

очолюють факультети та кафедри. Це – начальник факультету кримінальної міліції, кандидат юридичних наук майор міліції *Олексій Мозуляка*, начальник слідчо-криміналістичного факультету, кандидат юридичних наук підполковник міліції *Едуард Коваленко*, декан факультету права, кандидат юридичних наук, доцент *Наталія Веренич*, начальник кафедри господарського та екологічного права, кандидат юридичних наук, доцент *Богдан Деревянко*, начальник кафедри адміністративної діяльності ДАІ, кандидат юридичних наук, доцент майор міліції *Андрій Собакар*, начальник кафедри організації служби та дізнання в підрозділах ДАІ, кандидат юридичних наук майор міліції *Микола Веселов*, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент *Євген Петров*. Приємно наголосити, що Постановою Президії Національної академії наук України цикл наукових праць наукового співробітника відділу організації наукової роботи лейтенанта міліції *Єгора Назимка* відзначено грамотою Національної академії наук України.

Начальник Донецького юридичного інституту *Віктор Бесчастний* чудово розуміє, що розвиток навчального закладу нині неможливий без використання міжнародного досвіду, сучасних досягнень науки і техніки в підготовці правоохоронців та боротьбі зі злочинністю. Минулого року інститут відзначив 15-річний

ювілей співпраці з поліцією Баварії та Нюрнберзькою школою поліції (Німеччина). За цей час він здобув не лише надійних партнерів у спільній справі підготовки фахівців міжнародного рівня, а й хороших друзів. Сьогодні Донецький юридичний інститут співробітничав з багатьма правоохоронними підрозділами та поліцейськими навчальними закладами 12 країн: Німеччини, Росії, Білорусі, Китаю, Латвії, Естонії, Молдови, Казахстану, Таджикистану, Азербайджану, Грузії, Чехії. Варто відзначити, що не тільки курсантам і співробітникам Донецького юридичного є чого повчитися в іноземних колег. Поліцейські різних країн є постійними гостями міжнародних конференцій, які проводить інститут декілька разів на рік, і мають змогу проходити унікальні авторські тренінги, розроблені працівниками єдиного в Україні науково-дослідного центру психотренінгових технологій. Новим досягненням Донецького юридичного інституту є відкриття протягом 2009 року трьох науково-дослідних лабораторій: з проблем дослідження нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху, з проблем боротьби з правопорушеннями у сфері господарських і транспортних правовідносин, з проблем дослідження особливостей організації охорони громадського порядку та нормативно-правової діяльності дільничних інспекторів

міліції. Головним завданням лабораторій є впровадження наукових досягнень у практичну діяльність органів внутрішніх справ, а отже, наближення теорії до практики.

Останньою новітньою розробкою, яка вже зацікавила керівників багатьох практичних підрозділів, є адміністративний полігон, який відкрито у грудні 2009 року за сприяння та підтримки голови Донецької обласної ради *Анатолія Михайловича Близнюка*. Полігон оснащено 25 ноутбуками, інтерактивною дошкою, сучасними програмами, завдяки яким курсанти мають змогу відпрацьовувати завдання з охорони громадського порядку, зокрема й під час масових заходів на стадіоні «Донбас Арена», що є дуже актуальним під час підготовки правоохоронців до Євро-2012. Тобто, використовуючи теоретичні знання й досягнення юридичної та інших галузей науки, вітчизняний та зарубіжний досвід правоохоронної діяльності, здійснювати підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації з метою вдосконалення умінь і навичок практичної діяльності в різноманітних умовах, відповідно до завдань, покладених на органи внутрішніх справ. Аналогів такого комплексу немає, а тому він повинен стати базовим не тільки під час навчання курсантів, а й підготовки практичних співробітників підрозділів міліції громадської безпеки.

Про секрет успіху навчального закладу ми запитали в ректора Донецького юридичного інституту полковника міліції *Віктора Миколайовича БЕСЧАСТНОГО*:

– Знаєте, кожне покоління має певну мету, яка полягає у втіленні своїх цінностей, що згодом стають основою для майбутніх поколінь. І секрет, напевне, в тому, що всі керівники, котрі з 1961 року очолювали навчальний заклад, як і більшість педагогів, офіцерів, намагалися зробити його краще, привнести щось нове, поліпшити умови навчання, залишити добру пам'ять про себе. Кажуть: потурбуйся про сьогоднішній день, а завтрашній потурбується про тебе. А тому ми намагаємося зберегти найкращі традиції та надбання минулого, при цьому чудово усвідомлюючи реалії та вимоги сьогодення. Сучасний правоохоронець – не просто має бути хорошим фахівцем у своїй галузі. Йому мають бути притаманні патріотизм, мужність, високі духовні якості. Крім

того, молода людина не повинна згодом шкодувати, що обрала саме таку професію, а для цього має вірити в перспективи свого розвитку. Донецький юридичний інститут їй надає повною мірою. Це і можливість у комфортних умовах навчатися, займатися спортом, творчістю, наукою; підвищувати кваліфікаційний рівень у магістратурі та ад'юнктурі; набувати досвід під час стажувань у Німеччині тощо. Вихованню духовних і моральних якостей наших співробітників, курсантів та студентів сприяють і лекції відкритого у структурі закладу Університету культури, під час яких творча інтелігенція, відомі особистості спілкуються з майбутніми правоохоронцями. Напевно, найкращою винагородою є результати, що їх показують наші співробітники на різноманітних змаганнях, конкурсах. Уже на початку 2010 року наші спортсмени посіли 1-е загальнокомандне місце у змаганнях з плавання за програмою «Динаміади», 2-е – у чемпіонаті України серед ви-

щих навчальних закладів системи МВС з гирьового спорту, 3-є – у чемпіонаті МВС України серед вищих навчальних закладів з боротьби самбо, 3-є – в Кубку України та Міжнародному турнірі пам'яті С. П. Корольова з гирьового спорту.

Не забуваємо ми й про наших попередників. У 2008 році відбулася зустріч із першими випускниками (1962 року) нашого навчального закладу. Вони були вражені тим, як змінився інститут. Ветерани інституту та ОВС є не просто постійними гостями Донецького юридичного, вони беруть активну участь у виховній роботі з курсантами та студентами.

Ми добре розуміємо: майбутнє будувється сьогодні, а тому весь колектив, спираючись на досвід попередників, робить усе можливе, щоб і через півстоліття Донецький юридичний не просто згадували – щоб він залишався одним із провідних вищих навчальних закладів системи МВС. Щиро сподіваємося, що цього прагнути будуть і наші нащадки!